

ฉบับที่ 2 ปีที่ 1 พฤษ ที่ 31 ส.ค. 49

<http://www.gotoknow.org/blog/PCUNURSE>

<http://www.gotoknow.org/blog/southpcu>

ที่มา : ภิษาดก ปภินภณภินาตร เสม 60
คัดลอกตัดตอนมาจาก "อย่างนี้ก็มีด้วย" ของหวพร เรืองสกุล

เหตุแห่งคำสาบาน

มีคฤหัสถ์หนุ่ม ลูกเศรษฐี กับบริวารรวม
ด้วยกัน 10 คน เบื่อหน่ายการครองเรือน การปกครองดูแลทรัพย์สินสมบัติและ
บริวาร จึงตัดสินใจละการครองเรือนออกไปบำเพ็ญพรตแสวงหาความสงบ
อยู่ในป่า ในฤๅษีทั้ง 10 นั้น พี่ใหญ่ชื่อ กาญจนฤๅษีเป็นอาจารย์ของ
ฤๅษี ที่เหลืออีก 9 คือ น้องชาย 6 คน น้องหญิง 1 คน ผู้รับใช้ติดตามเป็นชาย
หนึ่ง หญิงหนึ่ง

ระยะแรกที่อยู่ป่า ฤๅษีทั้ง 10 ต่างก็สนุกสนาน เข้าขึ้นก็เที่ยว
เก็บหาผลไม้ป่ากิน พวกเล่นกันเป็นที่สำราญใจ แล้วจึงปฏิบัติธรรม

อยู่มาวันหนึ่ง กาญจนฤๅษีก็จุกคิดขึ้นมาได้ว่า ถ้ามีแต่เที่ยวเล่น คุย
เล่นเป็นที่บันเทิงใจเช่นนี้ เวลาแห่งการบำเพ็ญเพียรก็เหลือนิดเดียว ทำไมไม่
ปฏิบัติให้เคร่งครัดขึ้น โดยลดเวลาที่เสียไปกับการหาอาหารให้น้อยลง

คิดได้ดังนั้น ก็ประชุมน้องๆ และบริวารปรึกษาหารือกันโดยเสนอ
การจัดระบบใหม่ ออกไปหาอาหารคนเดียว แล้วนำมาเผื่อคนที่เหลืออีก 9
คน จะได้ประหยัดเวลาและไม่ต้องพูดเล่นกันด้วย จะได้บำเพ็ญภาวนาได้
อย่างเต็มที่ อุปกาณณ์ น้องคนรอง มีข้อเสนอว่า ให้ฤๅษีชายเจ็ดคนจะ
ออกไปหาอาหารกันคนละวัน เว้นไว้สามคน คือ กาญจนฤๅษีผู้เป็นพี่และ
อาจารย์ กาญจนเทวีน้องสาวคนเดียว และทาสีอีก 1 เพราะเป็นหญิง ให้รอ
รับส่วนแบ่งอย่างเดียว

ระบบใหม่ดำเนินไปด้วยดีเป็นเวลานานพอสมควร เข้าชั้น คนหนึ่งก็จะออกไปหาอาหาร ได้มาแล้วก็จัดแบ่งใส่จานวางไว้ให้ทุกคน ฤๅษีตนใดจะมาหยิบอาหารเมื่อใดก็มาหยิบไป ในบริเวณที่พำนักของฤๅษีทั้ง 10 นี้ ไม่มีคนอยู่ เพราะต่างก็อยู่กันในความเงียบ และไม่ได้กระทำการที่เบียดเบียนคนหรือสัตว์ใดๆ จึงเห็นมีช้างป่าตัวหนึ่ง และวานรตัวหนึ่งมาป่วนเปื้อนวนเวียนอยู่แถวนั้นด้วย เหมือนหนึ่งสัตว์ทั้งสองก็พึงใจจะได้โยกสลับกับฤๅษีเหล่านั้น

อยู่มาวันหนึ่ง กาญจนฤๅษีพบว่า จานของตนว่างเปล่า วันนั้นจึงไม่มีอาหารรับประทาน ท่านคิดเพียงว่า “คงจะลืมส่วนแบ่งของเราเสียแล้ว”

ในวันรุ่งขึ้น กาญจนฤๅษีก็ไม่ได้ส่วนแบ่งอีก คราวนี้ใคร่ครวญดูแล้วสันนิษฐานว่า “เราคงมีโทษ ชะรอยจะไม่ตั้งส่วนแบ่งไว้เพื่อเราด้วย ต้องการจะประณาม” วันนั้นก็อดอาหารไปอีกหนึ่งวัน แต่ก็ยังไม่แน่ใจว่าตนเองได้ทำโทษผิดอันใดไว้กับใคร

ถึงวันที่สาม เหตุการณ์ยังเป็นเช่นเดิม กาญจนฤๅษีไม่ได้ส่วนแบ่งอาหาร

“เหตุการณ์อะไรเล่าณะถึงไม่ตั้งส่วนแบ่งแก่เรา”

คิดดังนั้นแล้ว ฤๅษีผู้พี่ใหญ่ก็ตระหนักรู้เป็นสัญญาณในเวลาเย็นวันที่สามนั่นเอง

เสียงระฆังก้องกังวานไปในราวป่า ไปถึงที่พำนักของดาบสทั้งหลาย ซึ่งเมื่อได้ยินระฆังสัญญาณต่างก็ออกมาจากที่พำนักของตนมาสู่ลานกว้างระหว่างแมกไม้ ซึ่งเคยใช้เป็นที่ชุมนุมรับประทานอาหารร่วมกันในกาลก่อน ต่างก็สอบถามกันและกันว่า ใครตีระฆัง

“ฉันเองเป็นคนตีระฆัง” กาญจนฤๅษีผู้นั่งรออยู่ที่นั่นแล้วเป็นคนแรกเป็นผู้ตอบ

“เพราะเหตุไรเล่าขอรับท่านอาจารย์ จึงตีระฆังนัดประชุมเช่นนี้”

“เพราะฉันมีเรื่องจะสอบถาม” กาญจนฤๅษีตอบ ฤๅษีที่เหลือทุกคนซึ่งต่างก็มีความพิสวงที่มีการตีระฆังนัดมาพูดจากัน ทั้งๆที่ต่างคนต่างก็อยู่ในความเงียบ ความสงบกับการบำเพ็ญพรตมาโดยไม่ต้องพูดจากันมาเป็นเวลานานแล้ว

ฤๅษีผู้พี่ถามว่า “พ่อคุณทั้งหลาย วันนี้ ใครหาอาหารมาสำหรับพวกเราทุกคน”

น้องคนที่สามรับว่าตนเป็นคนหา

“เธอได้ลิ้มส่วนของฉันบ้างหรือเปล่า”

“เปล่าขอรับท่านอาจารย์ผมไม่ได้ลิ้มส่วนแบ่งเคยมี 10 เพียงใด ก็มีเพียงนั้น”

“แล้วเมื่อวานนี้เล่า ใครเป็นผู้หาอาหาร” กาญจนฤๅษีกวาดสายตา มองไปยังบุคคลที่เหลือ

ทาสารับว่า ตนเป็นผู้หา และก็ยืนยันว่าไม่ได้ลิ้มส่วนแบ่งของผู้ใดเลย

กาญจนฤๅษีจึงถามย้อนไปอีกวันหนึ่ง คราวนี้อุปกาณๅจน้ๅนองคน
รองเป็นผู้หาอาหาร และก็ยืนยๅนเช่นเดียวกันว่า ตนได้แบ่งส่วนของอาหาร
ให้กับทุกคน ไม่ได้ลๅมของผู้ใดเลย

“แต่ว่า ฉันไม่ได้รับส่วนแบ่งอาหารมาสามวันแล้ว ฉันดิระงๅงขๅน
เพื่อบอกเล่าให้ทุกคนได้ทราบ และอยๅกรู้ว่าฉันได้ทำผิดไว้สถานใดจึงไม่
รับส่วนแบ่งอาหาร”

ฤๅษีทั้ง 7 (ต่างก็กล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า ตนไม่เห็นว่ามีผู้เป็นพๅชายมี
ความผิดประการใด)

“พๅนจากเรื่องความผิดของฉัน ฉันก็เห็นเหลืออีกเรื่องเดียว ควรจะ
รู้ตัวผู้ขโมยกินเหงำมันเหล่านั้น” กาญจนฤๅษีหยุดคิดหนึ่ง ก่อนจะกล่าว
เตือนน้ๅองๆ และทาส ทาสี “ขๅนเชื่อว่าการขโมยแม่เพียงเหงำมันก็ไม่
เหมาะสมแก่ผู้ที่ละกๅมแล้วบวช”

ฤๅษีทั้ง 9 ต่างตกใจที่มีการลักขโมยเกิดขึ้น และยังหาทางอธิบาย
เหตุผลที่ผลๅผลอันเป็นอาหารของฤๅษีผู้ๅจารย์หายไปไม่ได้ ต่างก็ต้องการ
จะยืนยๅนความบริสุทธิ์ของตน แม้แต่ขๅงและลิง รวมทั้งรุกขเทวดาก็พลอย
ร้อนใจไปด้วย เกรงว่าตนจะอยู่ในขๅยต้องสงสัยว่าเป็นผู้ขโมยอาหาร อุป
กาณๅจน้ๅนองคนรองลุกขๅนขึ้นเป็นคนแรก

“ฉันจะขอสาบานว่า ฉันไม่ได้ขโมยเหงำมันของท่าน ขๅแต่ท่าน
พรๅหมณ้ๅ ผู้ใดลักเอาเหงำมันของท่านไป ขอให้ผู้นั้นจงได้ ม้า วัจ ๅเงิน ทอง
และภรรยาที่ท่านชอบใจ จงพร้อมพรๅงด้วยบุตรและภรรยามากมายเถิด”

ฤๅษีคนอื่นๆ ได้ยินคำสาบานของอุปกาณๅจน้ๅนองต่างก็เอามือปิด
หน้าด้วยความตกใจ ที่อุปกาณๅจน้ๅนองสาบานรุนแรงเช่นนั้น

กาญจนฤๅษีได้ยินคำสาบานก็รับว่า “เอาละ ฉันเชื่อว่าเธอไม่ได้ขโมย
เพราะการสาบานได้ถึงขนาดนั้นแปลว่าเธอเป็นผู้บริสุทธิ์”

น้ๅองคนอื่นๆ ได้ยินว่าพๅชายเชื่อ ต่างคนต่างก็สาบานด้วยความรุนแรง
ในทำนองเดียวกัน

เมื่อดๅบสๅชายทั้งหลายกล่าวคำสาบานแสดงตนว่าบริสุทธิ์แล้ว
น้ๅองสาวคนเดียวของครอบครัวก็ลุกขๅนขึ้น ยๅนหน้าไปหาพๅชายทุกคน พร้อม
กับเอ่ยคำสาบาน ดังที่ยกมากล่าวไว้ขๅงต้นว่า ถ้าตนขโมยอาหารของพๅชายไป
ก็ขอให้ตนได้เป็นมเหสี ของกษๅตริย์มหาสๅล

รุกขเทวดๅ ขๅง และลิงในอาณาบริเวณนั้นต่างสาบานว่า ตนก็ไม่ได้
ขโมยอาหารของฤๅษี

เมื่อได้ยินทุกฝๅยสาบานตนเช่นนั้น กาญจนฤๅษีไม่เห็นว่ามีใครจะเป็นผู้
ผิดได้ แม้ว่าจะยังหาต้นตอของผูขโมยเหงำมันไปมิได้ จึงกล่าวว่า

“ท่านผู้เจริญทั้งหลาย ผู้ใดแกล้งกล่าวถึงของที่ไม่หายว่าหายก็ดี หรือ
ผู้ใดสงสัยคนใดคนหนึ่งก็ดี ขอให้ผู้นั้นจงได้บริๅโกกๅมทั้งหลาย จงเข้าถึง
ความตายอยู่ในท่ามกลางเรือนเถิด”

ด้วยถ้อยคำนี้ กาญจนฤๅษีก็สาบานเหมือนกัน คือสาบานว่าตนหมด
ความกินแๅนงแๅลงใจกับทุกคนแล้ว แต่ก็ยืนยๅนด้วยว่า ตนเองได้กล่าววาจา
เป็นสัตย์ว่า ขๅงหาย เพื่อบริๅให้เกิดความเคลือบแๅลงขๅนมาในหมู่ฤๅษีทั้งหลาย
ได้ว่า อาจารย์ของตนกล่าวหาผู้อื่นโดยไม่มีมูล หรือว่ายังสงสัยใครอยู่

เชิญติดตามคำเฉลย...ในฉบับหน้า

สำหรับช่วงสาระทางคณิตศาสตร์
สำหรับช่วงสาระทางวิทยาศาสตร์

จากวิสัยทัศน์การพัฒนา

